Voordracht voor de College vergadering van 15 september 2026

Portefeuille: Deelnemingen (inclusief Haven en Luchthaven)

Agendapunt: B2

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

kennisnemen van en instemmen met de raadsinformatiebrief over de omzetting van de lening aan Alliander in aandelen

Het college van burgemeester en wethouders besluit

Als 9,2% aandeelhouder in Alliander N.V. (hierna Alliander):

1. Kennis te nemen van de bijgevoegde brief waarin Alliander definitief aangeeft dat het gebruik zal maken van het recht om de converteerbare aandeelhouderslening uit 2021 om te zetten in aandelen. De lening bedraagt 600 miljoen, waarvan 55 miljoen door Amsterdam is verstrekt. Deze omzetting naar aandelen zal op 15 december 2026 plaatsvinden.

2. In te stemmen met de bijgevoegde raadsinformatiebrief, waarin de raad wordt geïnformeerd over de omzetting van de converteerbare aandeelhouderslening aan Alliander in aandelen.

Kernboodschap

Als 9,2% aandeelhouder van Alliander heeft het college kennis genomen dat Alliander aangeeft gebruik zal maken van zijn recht om de aandeelhouderslening uit 2021 om te zetten in aandelen. De lening bedraagt 600 miljoen, waarvan 55 miljoen door Amsterdam is verstrekt. Deze omzetting naar aandelen zal op 15 december 2026 plaatsvinden.

Bestuurlijke achtergrond

Alliander is eigenaar van netbeheerder Liander. Liander ontwikkelt en beheert energienetten in de provincies Gelderland, Noord-Holland, Friesland, Flevoland en delen van Zuid-Holland.

Aandeelhouders

De aandeelhouders van Alliander zijn gemeenten en provincies. De gemeente Amsterdam is een van de grotere aandeelhouders en bezit 9,2% van de aandelen in Alliander. De andere grotere aandeelhouders zijn de provincies Gelderland (44,7%), Friesland (12,7%) en Noord-Holland (9,2%). De overige aandelen zijn in handen van de provincie Flevoland en 71 gemeenten. Deze kleinere aandeelhouders worden grotendeels vertegenwoordigd door twee samenwerkingsverbanden: het Nuval platform en de oud EWR-gemeenten.

Converteerbare lening

In 2021 vroeg Alliander aan de aandeelhouders om geld beschikbaar te stellen om de financiële positie te versterken. Die extra financiering werd vormgegeven als een converteerbare aandeelhouderslening. Op 11 november 2021 heeft de raad met algemene stemmen ingestemd met het verstrekken van deze converteerbare aandeelhouderslening. De lening bedraagt 600 miljoen, waarvan 55 miljoen door Amsterdam is verstrekt. Op 15 december 2021 is deze lening definitief aan Alliander verstrekt.

Mogelijke toetreding Staat

Om de toekomstige financiering van de netwerkbedrijven te borgen zijn er afspraken gemaakt met de Staat. In een Afsprakenkader tussen de Staat en de regionale netwerkbedrijven (Alliander, Enexis en Stedin) zijn de voorwaarden waaronder de Staat kan toetreden als aandeelhouder vastgelegd. Op 16 maart 2023 is het Afsprakenkader tussen de Staat en de regionale netwerkbedrijven besproken in de Raad. De Raad heeft geen wensen en bedenkingen geuit.

Bestuurlijke prioriteit

Niet van toepassing

Wettelijke grondslag

Artikel 160 lid 1 sub d Gemeentewet: het college is bevoegd tot privaatrechtelijke rechtshandelingen te besluiten.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Kennis te nemen van de bijgevoegde brief waarin Alliander definitief aangeeft dat het gebruik zal maken van het recht om de converteerbare aandeelhouderslening uit 2021 om te zetten in aandelen. De lening bedraagt 600 miljoen, waarvan 55 miljoen door Amsterdam is verstrekt. Deze omzetting naar aandelen zal op 15 december 2026 plaatsvinden.

Achtergrond verstrekken lening

Sinds 2015 investeert Alliander steeds meer in de uitbreiding van vooral de elektriciteitsnetten. In 2015 investeerde Alliander 575 miljoen per jaar in alle energienetten. Dit jaar investeert Alliander 2,2 miljard. De komende jaren stijgen deze investeringen verder. Voor deze investeringen heeft Alliander veel extra kapitaal nodig.

Met het oog op deze kapitaalbehoefte hebben de aandeelhouders eind 2021 een converteerbare lening verstrekt. Alliander kan deze lening later onder bepaalde voorwaarden omzetten in aandelen. De lening bedraagt 600 miljoen, waarvan 55 miljoen door Amsterdam is verstrekt. De aandeelhouders kozen in 2021 voor deze vorm van financiering, omdat toen nog niet duidelijk was wanneer Alliander extra eigen vermogen nodig zou hebben. Ook was toen nog onzeker hoe snel de extra investeringen zouden toenemen.

Omzetting van de lening

Alliander heeft de aandeelhouders dit jaar geïnformeerd dat er eigen vermogen nodig is. Alliander zal gebruik maken van het recht om de lening om te zetten in aandelen. Eén van voorwaarden voor de conversie (omzetting) heeft zich namelijk voorgedaan. Als gevolg van de omvangrijke investeringen en de daaruit voortvloeiende negatieve kasstromen is één van de vooraf afgesproken ratios per 31 december 2025 lager uitgekomen dan afgesproken in voorwaarden van de lening (FFO/net debt is 15%).

Bij het afsluiten van de lening in 2021 was de verwachting uitgesproken dat twee derde van de lening in 2025 zou worden omgezet en één derde in 2028. Uiteindelijk wordt nu de volledige lening op 15 december 2026 omgezet in aandelen.

Financiële gevolgen

Door de omzetting verandert de lening in reguliere aandelen. De waarde van de deelneming in Alliander op de balans van de gemeente neemt daardoor toe met het bedrag van de lening.

Tegelijkertijd wordt de uitstaande lening van de balans gehaald. Dit vindt plaats op 15 december 2026 en zal in het jaarverslag 2026 worden verwerkt.

De gemeente ontvangt na de omzetting per 15 december 2026 geen rente meer op de lening. Ook heeft de omzetting heeft geen invloed op het dividend en de dividendprognoses voor de komende jaren. Dit is al verwerkt in de begroting.

Bijna alle aandeelhouders hebben in 2021 meegedaan aan de lening. Het gaat om 99,5% van de aandeelhouders. Daarom heeft de omzetting geen effect op het aandelenbelang van de gemeente Amsterdam. Dat belang blijft ongeveer 9,2%.

KPMG heeft als onafhankelijke adviseur van de aandeelhouders opgetreden. KPMG heeft beoordeeld of Alliander gebruik mag maken van het conversierecht. Ook heeft KPMG gekeken naar de waardering van het aandelenkapitaal van Alliander, die door Deloitte is berekend. KPMG oordeelt dat aan de voorwaarden voor omzetting is voldaan en dat de waardering eerlijk en redelijk is.

Toekomstige financiering

Bij het aangaan van de lening in 2021 heeft de gemeente aangegeven dat zij in de toekomst geen verdere leningen of extra eigen vermogen zal verstrekken aan Alliander. In 2023 hebben de regionale netwerkbedrijven, waaronder Alliander, afspraken gemaakt met de Staat over toekomstig aandeelhouderschap. De Staat is inmiddels al aandeelhouder in netbeheerder Stedin. Overigens heeft Alliander aangegeven dat er tot 2030 geen additioneel eigen vermogen nodig is.

Ad 2. In te stemmen met de bijgevoegde raadsinformatiebrief, waarin de raad wordt geïnformeerd over de omzetting van de converteerbare aandeelhouderslening aan Alliander in aandelen.

De raadsinformatiebrief zal ter kennisname worden geagendeerd voor de commissie Sociaal van 29 oktober.

Duurzaamheid

De voordracht heeft geen directe invloed op de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen. Alliander werkt aan een duurzame energievoorziening in Nederland en aan duurzaamheid binnen Alliander zelf.

Participatie

Participatie is niet van toepassing bij de omzetting van een lening aan Alliander

---

Financiële onderbouwing

Consequenties gedekt? Ja
Overige toelichting
Balans

Door de omzetting verandert de lening in reguliere aandelen. De waarde van de deelneming in Alliander op de balans van de gemeente neemt daardoor toe met het bedrag van de lening. Tegelijkertijd wordt de uitstaande lening van de balans gehaald. Er vindt een verschuiving plaats aan de activa kant van de gemeentelijke balans. Dit zal in het jaarverslag 2026 worden verwerkt.

Rente en dividend

Daarnaast vervalt bij conversie naar aandelen het gegarandeerde rendement via de jaarlijks ontvangen rente van 1.168.000. Voor 2026 was in de begroting een half jaar aan rente opgenomen (584.000) en vanaf 2027 waren geen rentebaten begroot. Dit betekent een eenmalige meevaller van ongeveer 535.000. De conversie zal op 15 december 2026 plaatsvinden.

De conversie heeft geen invloed op het dividend en de dividendprognoses voor de komende jaren. Vorig jaar is het dividendbeleid van Alliander herzien en daarbij is de absolute dividenduitkering gemaximeerd tot 100 miljoen (voor Amsterdam 9,16 miljoen). Dit dividendplafond van 100 miljoen wordt vanaf boekjaar 2026 jaarlijks geïndexeerd. Door dit plafond ontvangen de aandeelhouders geen extra dividend.

Aandelenbelang

Doordat bijna alle aandeelhouders mee hebben gedaan met de lening (99,5%) zal de omzetting naar aandelen bijna geen effect hebben op het aandelenpercentage van de gemeente.

Restrisico

Voor de boekwaarde van een deelneming bestaat het algemene risico op het optreden van een duurzame waardevermindering. Hiervoor wordt een restrisico inschatting gemaakt, die meeweegt bij de bepaling van het gemeentelijk weerstandsvermogen. Dit restrisico is laag ingeschat. De werkelijke waarde van Alliander (op basis van eerdere waardering en het eigen vermogen) is veel hoger dan de boekwaarde op de balans van de gemeente. Het risicoprofiel van Alliander is laag. Alliander is een solide bedrijf en opereert in een gereguleerde markt.

Conclusie
De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-045391	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-047021	BRIEF 1. Raadsinformatiebrief Alliander omzetting lening.docx (msw12)
AD2026-047022	2. Brief Alliander aandeelhouders omzetting lening juli 2026.pdf (pdf)
AD2026-047028	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten